

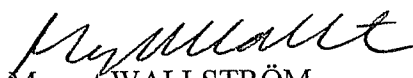
V Bruselu dne - 6 OCT. 2009
K/2009/7533

Vážený pane předsedo,

ráda bych Vám poděkovala za předání usnesení Senátu České republiky, které se týká návrhů Komise na pozměnění směrnice o podmínkách přijímání žadatelů o azyl a dublinského nařízení (KOM(2008) 815 a KOM(2008) 820).

Vzhledem k rozhodnutí Komise podnítit národní parlamenty k tomu, aby reagovaly na její návrhy s cílem zlepšit proces vytváření politik, využíváme této příležitosti, abychom odpověděli na Vaše připomínky. Přikládám odpověď Komise a doufám, že naše poznámky shledáte užitečnými pro Vaše vlastní úvahy a diskuse.

S úctou

Margot WALLSTRÖM
místopředsedkyně Evropské komise

*Vážený pan Přemysl Sobotka
předseda Senátu
Parlamentu České republiky*

reakcekomise@senat.cz

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu, září 2009

PŘIPOMÍNKY EVROPSKÉ KOMISE K USNESENÍ SENÁTU ČESKÉ REPUBLIKY

KOM(2008) 815 – NÁVRH SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, KTEROU SE STANOVÍ MINIMÁLNÍ NORMY PRO PŘIJÍMÁNÍ ŽADATELŮ O AZYL

KOM(2008) 820 – NÁVRH NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, KTERÝM SE STANOVÍ KRITÉRIA A POSTUPY PRO URČENÍ ČLENSKÉHO STÁTU PŘÍSLUŠNÉHO K POSUZOVÁNÍ ŽÁDOSTI O POSKYTNUTÍ MEZINÁRODNÍ OCHRANY PODANÉ STÁTNÍM PŘÍSLUŠNÍKEM TŘETÍ ZEMĚ NEBO OSOBOU BEZ STÁTNÍ PŘÍSLUŠNOSTI V NĚKTERÉM Z ČLENSKÝCH STÁTŮ

Komise děkuje Senátu Parlamentu České republiky za stanovisko k návrhům Komise, jimiž se mění *směrnice o podmínkách přijímání žadatelů o azyl a dublinské nařízení*.

Cílem těchto návrhů je zajistit přísnější a harmonizovanější normy pro ochranu žadatelů o azyl a zvýšit efektivitu azylového systému. Uvedené cíle jsou plně v souladu se závěry Rady z Tampere a s Haagským programem, v němž se vyzývá k vytvoření společného evropského azylového systému, který by byl účinný a zajišťoval vysoký stupeň ochrany. Další politickou podporu těmto cílům poskytl nedávno Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu přijatý Evropskou radou, který vyzval k provádění iniciativ pro dokončení zavedení společného evropského azylového systému s cílem zaručit vyšší úroveň ochrany.

Komise by se ráda vyjádřila k hlavním obavám vyplývajícím ze stanoviska Senátu.

Pokud se jedná o návrh, jímž se mění směrnice o podmínkách přijímání žadatelů o azyl, přihlédla Komise k možným potížím plynoucím z uplatňování navrhované lhůty v délce 72 hodin, do níž musí justiční orgán potvrdit příkaz k zadržení. O této otázce se bude dále jednat v rámci probíhajících jednání s Radou a Evropským parlamentem.

Ze stanoviska Senátu dále vyplývá, že současná ustanovení směrnice o přístupu k materiálním podmínkám přijetí již poskytují odpovídající úroveň ochrany, a neměla by proto být přepracována. Zpráva Komise o provádění směrnice o podmínkách přijímání (KOM(2007) 745) upozorňuje na obavy ohledně současných politik členských států týkajících se materiální podpory poskytované žadatelům a zdůrazňuje zejména, že taková podpora často je příliš nízká na to, aby pokryla náklady na živobytí. Považuje se proto za nezbytné zavést do směrnice jasnější pravidla o přístupu k materiálním podmínkám přijetí, jakož i posílit dozorčí úlohu Komise jako strážkyně Smluv s cílem zajistit, aby materiální podpora zaručovala žadatelům o azyl v celé EU důstojnou životní úroveň.

Dále, pokud jde o stanovisko Senátu, aby přístup žadatelů o azyl na trh práce byl ponechán na rozhodnutí členských států a aby nebyl harmonizován, Komise by ráda připomněla, že

stávající směrnice tuto otázku již reguluje, zejména tím, že zavádí zvláštní časový rámec pro přístup k zaměstnání: cílem návrhu Komise je zkrátit maximální dobu, po kterou mohou členské státy odepřít žadateli o azyl přístup na trh práce z dvanácti měsíců na šest měsíců. V tomto ohledu návrh nezasahuje do pravomocí členských států nadále regulovat podmínky přístupu na jejich vnitrostátní trhy práce, pokud tyto podmínky nevytvářejí nepřiměřené a nespravedlivé překážky výkonu práva na práci. Komise se dále domnívá, že pozměňovací návrhy by mohly mít pozitivní dopad na finanční nezávislost žadatelů o azyl, mohly by snížit zátěž vytvářenou na finance členských států, jakož i snížit motivaci pracovat v nelegální ekonomice.

Je třeba rovněž poznamenat, že zpráva Evropského parlamentu o návrhu Komise, jímž se mění směrnice o podmínkách přijímání, přijatá dne 6. května 2009, v podstatě stanovisko Komise schvaluje, a to včetně pozměňovacích návrhů týkajících se přístupu na trh práce.

Pokud jde o návrh, kterým se mění dublinské nařízení, Komise sice souhlasí, že dublinský systém není mechanismem ke sdílení zátěže, z příslušného posouzení dopadů však vyplývá, že může fakticky způsobovat dodatečnou zátěž těm členským státům, které mají omezenou přijímací a absorpční schopnost a které se nacházejí pod obzvláštním migračním tlakem. Považuje se proto za nezbytné zavést zvláštní opatření, které by umožňovalo dočasné pozastavení transferů v rámci dublinského systému do dotčených členských států. Je třeba zdůraznit, že toto opatření se použije pouze ve výjimečných případech a že neohrozí hladké fungování systému.

Komise rovněž navrhuje, aby toto výjimečné opatření bylo použito také v případě obav, že žadatelům, kteří jsou přemísťováni podle dublinského nařízení, by nemohla být v příslušném členském státě poskytnuta přiměřená ochrana, zejména pokud jde o podmínky přijetí a přístup k azylovému řízení. Jak je uvedeno v návrhu, každé rozhodnutí o pozastavení transferu by muselo obsahovat posouzení relevantních okolností v členském státě, do něž by mohly být transfery pozastaveny. V této souvislosti Komise využije při posuzování přijímací schopnosti dotčeného členského státu nebo o jeho azylových řízeních všechny podstatné informace, které má k dispozici.

Stanovisko Senátu České republiky rovněž uvádí, že navrhovaná ustanovení týkající se opravného prostředku proti rozhodnutí o transferu podle dublinského systému by v praxi způsobovala problémy vnitrostátním soudům. Je třeba zdůraznit, že členské státy vždy musí v souladu se svými mezinárodními závazky zaručit právo na účinný opravný prostředek. Navrhované ustanovení dále nemá automatický odkladný účinek, zajišťuje však, aby bylo případ od případu posuzováno, zda je nezbytné pozastavit transfer až do vydání pravomocného rozhodnutí o odvolání. Je tedy zajištěn vyvážený přístup, protože žadatelům o azyl je zajištěna odpovídající ochrana a zároveň je zachována účinnost systému.

Co se týká stanoviska Senátu České republiky k otázce procesních práv žadatele v rámci dublinského řízení a k otázce zajištění (detence), příslušné posouzení dopadů prokázalo, že dublinský systém v tomto ohledu obsahuje několik nedostatků. Poukazuje se zejména na skutečnost, že žadatelům není zaručeno, že mohou plně využívat práva na opravný prostředek proti rozhodnutí o transferu v rámci dublinského systému, že zásada účinného přístupu k azylovému řízení není vždy dodržována a že žadatelé, na něž se dublinské řízení vztahuje, jsou systematicky zadržováni. Komise proto považovala za nutné posílit stávající právní a procesní záruky v souladu s mezinárodními a evropskými normami v oblasti ochrany lidských práv.

Komise doufá, že výše uvedená objasnění dostatečným způsobem odstraňují obavy vyjádřené ve Vašem usnesení.